

STRATEŠKI PLAN

UDRUGE RODITELJA „KORAK PO KORAK“

2016-2020

1. UVOD

Strateški plan Udruge roditelja „Korak po korak“ izrađen je u razdoblju od ožujka do lipnja 2016. godine. U procesu planiranja sudjelovali su članovi - zaposlenici Udruge, voditelji projekata, te dio članova Upravnog odbora Udruge.

Cilj izrade Strateškog plana u ovom razdoblju jest određivanje jasnih smjernica razvoja Udruge, pristupa organizacije vlastitom programskom i organizacijskom razvoju te pozicioniranju u području rada.

U petogodišnjem razdoblju (2016 - 2020) naglasak u strateškom razvoju Udruge bit će na aktivnostima kojima će se promovirati aktivno uključivanje roditelja u kreiranje politika koje se tiču djece i obitelji; zagovarati i promicati prava i interesa djece te promicati kvalitetno, odgovorno i aktivno roditeljstvo. Također, nastojat će se osigurati samoodrživost organizacije sa snažnim kapacitetima i jasnom vizijom razvoja.

2. O UDRUZI RODITELJA „KORAK PO KORAK“

2.1. NASTANAK I RAZVOJ UDRUGE

Udruga roditelja „Korak po korak“ osnovana je 1996. godine kao nevladina, neprofitna organizacija na inicijativu grupe obrazovnih stručnjaka koji su od 1994. godine provodili međunarodni projekt „Korak po korak“.

Program „Korak po korak“ započeo je 1994. godine kao obrazovna inicijativa Instituta Otvoreno društvo kojom se željelo pomoći demokratizaciju obrazovnih sustava tranzicijskih zemalja uvođenjem metoda poučavanja usmjerenih na dijete i uključivanjem obitelji. Započeta u 15 zemalja, ova obrazovna inicijativa dovela je do osnivanja Međunarodne udruge „Korak po korak“ (International Step by Step Association – ISSA) koja čini mrežu od 30 nevladinih udruuga snažno uključenih u nacionalne obrazovne reforme i regionalne zagovaračke inicijative. Pojedine zemlje razvijale su ovu obrazovnu inicijativu reflektirajući svoje specifičnosti i mogućnosti. Tako je hrvatski nacionalni tim „Korak po korak“ procijenio da je za uvođenje metoda poučavanja usmjerenih na dijete izuzetno važno aktiviranje roditelja i 1996. godine pokrenuo osnivanje Udruge roditelja „Korak po korak“, koja je nastavila provođenje i daljnje razvijanje „Korak po korak“ programa.

U razdoblju 1996-2003 educirano je više tisuća prosvjetnih djelatnika, pokrenuto izdavanje dva časopisa („Dijete, vrtić, obitelj“ i „Dijete, škola, obitelj“) te biblioteke za odgajatelje i učitelje u kojoj su izdani prijevodi kurikuluma namijenjeni radu s djecom različite dobi i potreba, ali i priručnici uglednih domaćih autora.

Udruga je 2001. g. osnovala **Pučko otvoreno učilište „Korak po korak“**, nevladinu, neprofitnu ustanovu koja od 2003. g. nastavlja samostalno djelatnost stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika od predškolskog do srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te prateću nakladničku djelatnost.

Istovremeno, Udruga se posvećuje projektima i programima namijenjenima roditeljima i djeci, ali ne zanemarujući ni djelatnike vrtića i škola.

Tijekom 2004. godine, u projektu „Brošure i CD-i za roditelje i učitelje“ podržanim od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, obrađeno je 10 tema iz razvoja i odgoja djece, pod zajedničkim nazivom **Kako pomoći djetetu** koje se u obliku brošura i CD-a sa power-point prezentacijama distribuiraju

osnovnim školama za informiranje i samoobrazovanje roditelja i učitelja. Temeljem pozitivnih iskustava, tijekom 2015. napravljeno je novo izdanje seta brošura Kako pomoći djetetu kako bi se osiguralo njihovo daljnje korištenje i distribucija.

Najveći projekt Udruge je **CAP program prevencije zlostavljanja djece**. CAP (čit. KAP; akronim od Child Assault Prevention) program jedan je od najpoznatijih i najkvalitetnijih programa primarne prevencije zlostavljanja djece u svijetu, nastao 1978. u SAD.

Udruga je krajem 1999. u suradnji s International Center for Assault Prevention (ICAP) i uz suglasnost Zavoda za školstvo RH, organizirala prvi seminar za CAP pomagače. Program je pilotiran 2000.g. u 13 osnovnih škola u različitim dijelovima Hrvatske, a znanstvenu evaluaciju je proveo Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Nakon vrlo pozitivne evaluacije i preporuke krenula je šira implementacija CAP-a u osnovnim školama i vrtićima.

CAP program pokazao se tijekom svoje višegodišnje primjene ekonomičnim i kvalitetnim programom prevencije zlostavljanja djece. Njegovim širenjem na nove škole omogućeno je da što više djece usvoji preventivne strategije koje povećavaju njihovu sigurnost i vjerojatnost ostvarenja svojih prava da rastu sigurna, jaka i slobodna.

Udruga je razvila široku mrežu CAP pomagača koji provode **Predškolski, Osnovni, TeenCAP i CAP-a za djecu s teškoćama u razvoju**. Sve 4 verzije uključuju osnaživanje djece, kao i njihovih odgajatelja/učitelja i skrbnika/roditelja. CAP je program primarne prevencije zlostavljanja koji osnažuje djecu u sprječavanju nasilja od strane vršnjaka, nepoznate osobe (otmica) i poznate osobe, nastoji integrirati najbolje izvore pomoći u zajednici kako bi se smanjila ranjivost djece i mladih na verbalno, fizičko i seksualno zlostavljanje. CAP pomagači su posebno educirani stručni suradnici i učitelji osnovnih škola, te centara za odgoj i obrazovanje kao i stručne suradnice i odgajateljice vrtića. **U razdoblju od 2000. do 2016. programom je obuhvaćeno: 81.349 djece, 53.856 njihovih roditelja i 17.991 djelatnika vrtića i škola.**

CAP program provodi se na području 19 županija u RH te je financiran od strane Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, te brojnih gradova i županija.

Od 2011. do 2014. proveden je niz aktivnosti kao **doprinos Kampanji Vijeća Europe za zaustavljanje seksualnog nasilja nad djecom "Jedno od pet"** te su aktivnosti Udruge uvrštene u Akcijski plan provedbe kampanje koji koordinira Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (kasnije MSPM). Održan je niz od 20 radionica *Prevenција seksualnog nasilja nad djecom* provedenih kao doprinos Kampanji čiji je cilj bio poboljšati uvid u složeni problem seksualnog nasilja nad djecom te na razini lokalne zajednice raspravljati o pitanjima koja se odnose na prava djece, osobito na pravo zaštite od seksualnog nasilja. Jedan od doprinosa radionice jest i poticanje međuresorne i međusektorske suradnje te je ukupno obuhvaćeno 1000 sudionika iz područja odgoja i obrazovanja, socijalne i zdravstvene zaštite, policije, lokalne i regionalne samouprave, organizacija civilnoga društva te drugih zainteresiranih za zaštitu prava i interesa djece.

Tijekom 2014. Udruga roditelja „Korak po korak“ priključila se projektu **DeleteCyberbullying**, koji provodi Konfederacija obiteljskih organizacija Europske unije (COFACE) uz financijsku podršku programa Europske Unije DAPHNE. Glavni je cilj projekta pružiti informacije djeci, mladima i roditeljima o oblicima elektroničkog nasilja, kao i o izvorima pomoći. U sklopu projekta, kreirana je posebna aplikacija za mobilne uređaje, a pripremljen je i edukativan film te priručnik za učitelje.

Tijekom 2006. godine proveden je projekt Udruge pod nazivom **Škola otvorena roditeljima** čiji je cilj bio odrediti bitne elemente participacije roditelja u obrazovnom sustavu i izraditi preporuke za osnaživanje partnerstva roditelja i škole. Na uzorku od 10 škola provedeno je veliko istraživanje među roditeljima učenika 4. i 7. razreda kao i nastavnicima, a rezultati su poslužili za izradu preporuka kao i

za razvijanje različitih zagovaračkih aktivnosti Udruge. Projektom **Roditelji – zastupnici djece**, financiranim od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u 2006. godini, na 4 pilot-škole provedena je edukacija članova Vijeća roditelja i drugih zainteresiranih roditelja o vještinama zastupanja i zagovaranja interesa i potreba djece.

Projekti "Škola otvorena roditeljima" i "Roditelji - zastupnici djece" objedinjeni su u projekt **Škola otvorena roditeljima** kojim Udruga putem radionica potiče roditelje na aktivno zalaganje za prava i potrebe djece te osnaživanje partnerstva sa školom i lokalnom zajednicom. Tijekom 2007. godine, uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, održan je seminar za stručne suradnike i učitelje osnovnih škola, zainteresirane za rad s roditeljima s ciljem razvoja znanja, vještina i informacija koje bi roditeljima olakšale izgradnju partnerskih odnosa sa školom i lokalnom zajednicom. Tijekom godina u provedbu je uključeno 20 škola s područja RH. Tijekom 2015. aktivnosti su nastavljene kroz projekt **Roditelji volonteri** koji je proveden s ciljem ojačavanja uloge roditelja kao aktivnih građana koji prepoznaju resurse lokalne zajednice i pokreću inicijative za poboljšanje kvalitete života djece i obitelji.

U razdoblju od 2007. do 2010. godine, provedene su brojne aktivnosti i projekti unutar podružnica Udruge roditelja "Korak po korak" i to Podružnice KOPRIVNICA i Podružnice VARAŽDIN. **Podružnica u Koprivnici** započela je s radom početkom 2007. godine s ciljem okupljanja svih zainteresiranih za poboljšavanje uvjeta za zadovoljavanje potreba djece, njihov kreativan razvoj i podršku obiteljima u skrbi za razvoj i odgoj djece. U razdoblju od 2007. do 2010. godine, uz financijsku potporu grada Koprivnice, provedeni su projekti "Roditeljstvo: Radost, brižnost, odgovornost" te "Izazovi roditeljstva". **Podružnica u Varaždinu** započela je s radom početkom 2007. godine s ciljem poticanja razvoja kvalitetnijeg roditeljstva, osobito kod romskih obitelji. Tijekom 2008. i 2009. godine proveden je projekt "Zajedno do uspjeha" uz financijsku potporu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i nizozemske fondacije CNF-CEE. Nakon 2010. godine aktivnost podružnica postupno se smanjuje te one u potpunosti prestaju s radom.

U 2005. godini Udruga započinje provoditi projekt **Mama je mama** namijenjen pružanju psihosocijalne i druge potrebne pomoći maloljetnim trudnicama, roditeljima, i njihovim obiteljima. Tijekom godina poseban naglasak stavlja se na zaštitu i zagovaranje prava i interesa maloljetnih roditelja kao i prevenciju rizičnog spolnog ponašanja mladih.

U razdoblju od 2007. do 2012. godine provode se i brojne aktivnosti usmjerene na senzibiliziranje i osnaživanje stručne javnosti i drugih organizacija s ciljem širenja i na druga područja Republike Hrvatske (Split, Zadar, Ogulin, Koprivnica, Sisak, Slavonski Brod).

2011. g. Udruga je izradila **Analizu stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetnih trudnoća i roditeljstva**, u suradnji i uz potporu UNICEF-a, što je prvi takav dokument u Republici Hrvatskoj i veliki doprinos za sustavan i kvalitetni pristup ovoj osjetljivoj skupini mladih.

U razdoblju od 2011-2014. te 2014-2017. traje provedba trogodišnjih programa MAMA JE MAMA odobrenih od strane Ministarstva socijalne politike i mladih. Program se provodi u partnerstvu s Dječjim domom Zagreb, Kućom ljubavi Caritasa Zagrebačke Nadbiskupije, Centrom za socijalnu skrb Zagreb te Gradom Zagrebom. U siječnju 2015. prestaje dugogodišnja suradnja i partnerstvo s Caritasom Zagrebačke Nadbiskupije zbog razlika u načelima rada vezanim uz informiranje korisnica o prevenciji rizičnog spolnog ponašanja.

Od 2015. godine Udruga provodi Standarde kvalitete socijalnih usluga u socijalnoj skrbi propisane od Ministarstva socijalne politike i mladih.

Tijekom godina razvijaju se dodatni projekti u području pomoći i podrške maloljetnim trudnicama i roditeljima.

Savjetovalište MAMA JE MAMA – usmjereno na pružanje pomoći maloljetnim trudnicama i roditeljima te zaštitu i zagovaranje njihovih prava (od 2015. djeluje u zasebnom prostoru).

Projekt Korak za mlade majke provodi se s ciljem osnaživanja mladih majki u nepovoljnim situacijama za samostalan život i aktivno sudjelovanje u zajednici kroz osiguravanje adekvatne vršnjačke podrške. Projektom se nastoji educirati i senzibilizirati volontere za pružanje vršnjačke podrške mladim majkama, a jednako tako osigurati pripremu mladih majki koje izlaze iz domova socijalne skrbi za samostalan život povećanjem njihove aktivacije i motivacije kao i doprinijeti većoj informiranosti, educiranosti i osnaživanju mladih majki kako bi se jačale njihove osobne kompetencije i socijalne vještine te ih se osnažilo za aktivno sudjelovanje u zajednici.

Web portal za maloljetne trudnice i roditelje nastoji odgovoriti na potrebe maloljetnih trudnica i roditelja s područja cijele Hrvatske, kroz edukaciju, informiranje i savjetovanje. Interaktivni web portal za maloljetne trudnice i roditelje www.maloljetni-roditelji.net objedinjuje informativne, edukativne i savjetodavne aktivnosti namijenjene maloljetnim trudnicama i roditeljima.

Zajedno za mame je projekt usmjeren na pomoć maloljetnim i mladim majkama i njihovim obiteljima, koji se provodi na području Koprivničko-križevačke županije. Cilj projekta je umrežavanje i osnaživanje organizacije civilnoga društva za pružanje socijalnih usluga maloljetnim i mladim majkama u riziku od socijalne isključenosti. Projektom se osnažuju ljudski i analitički kapaciteti partnerske organizacije civilnog društva kako bi educirani za primjenu standarda kvalitete u pružanju socijalnih usluga i primjenu modela „Mama je mama“, u stručnoj javnosti i lokalnoj zajednici bili prepoznati kao pružatelj socijalnih usluga maloljetnim i mladim majkama u riziku od socijalne isključenosti. Projekt je proveden tijekom 2015-2016 u partnerstvu s Udrugom žena „Hera“ Križevci, Udruženjem „Djeca prva“ i Centrom za socijalnu skrb Križevci i sufinanciran od strane Europskog socijalnog fonda u okviru prioriteta Jačanje sposobnosti organizacija civilnoga društva za pružanje socijalnih usluga.

Od 2013. – 2015. proveden je projekt **Oснаžimo pravo djece da budu sigurna**, sufinanciran od Europske unije u sklopu European Instrument for Democracy and Human Rights (EIDHR) i Ureda za udruge Vlade RH. Cilj projekta bio je jačanje provedbe pravnog okvira koji djecu štiti od svih oblika nasilja, te je kroz brojne aktivnosti naglašen pristup usmjeren na dijete, pri čemu glavnu ulogu imaju svi sustavi uključeni u zaštitu prava djece, a posebno je naglašena međusobna suradnja i odgovornost svakog pojedinca da djeluje u najboljem interesu djeteta. U sklopu projekta provedeno je veliko istraživanje u kojem je sudjelovalo gotovo 6.000 mladih, roditelja i djelatnika škola, vrtića i važnih sustava zaštite djece, medija i lokalne samouprave iz cijele Hrvatske te je objavljena publikacija Svi mi smo sustav namijenjena svima koji se bave pitanjem zaštite, poštivanja i promocije prava djece. Projekt se provodio u pet županija: Gradu Zagrebu, Osječko-baranjskoj, Istarskoj, Primorsko-goranskoj i Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Partneri na projektu bili su Udruga FENIKS iz Dubrovnika, Udruga Alfa Albona iz Labina, Udruga Portal Alfa, Belišće i Udruga U.Z.O.R., Rijeka. Suradnici na projektu bili su Grad Zagreb, Grad Belišće, Grad Labin i Istarska županija, Grad Rijeka i Grad Dubrovnik.

U 2015. započela je provedba projekta **Organizacije koje brinu** uz sufinanciranje Europske unije u sklopu IPA komponente I - Pomoć u tranziciji i jačanju institucija i Ureda za udruge Vlade RH. Projekt ima za cilj osnažiti organizacije civilnog društva u praćenju i zagovaranju dobrog upravljanja i transparentnog odlučivanja vezano uz politike koje se odnose na djecu i mlade. Projekt se provodi u tri grada: Sveti Ivan Zelina, Belišće i Vukovar u partnerstvu s organizacijama civilnog društva: PRONI – centar za socijalno podučavanje iz Osijeka, PROANIMA.Kreativka iz Vukovara, Centar mladih Belišće i Udruga mladih Zelina te gradom Sveti Ivan Zelina. Suradnici na projektu su gradovi Belišće i Vukovar te Udruga gradova. Projekt Organizacije koje brinu osigurava podršku organizacijama civilnog društva te edukaciju službenika institucija koja se bave promocijom, poštivanjem i zaštitom prava djece i mladih na razini lokalne samouprave.

Udruga roditelja „Korak po korak“ aktivna je i sudjeluje u radu **Koordinacije udruga za djecu** (kao jedna od osnivačica i redovnih članica od 2004. godine) te je uključena u zagovaranje prava, potreba i interesa djece, utjecanje na promjene zakona i propisa u korist položaja djece u društvu, te zalaganje za dijalog, partnerske odnose i suradnju s državnim i lokalnim tijelima uprave.

Također, Udruga je od 2014. aktivna u okviru **GOOD inicijative** kroz koju sudjeluje u brojnim zagovaračkim aktivnostima s ciljem sustavnog i kvalitetnog uvođenja odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo u odgojno-obrazovni sustav.

Udruga je članica Europske udruge roditelja - **European Parents' Association (EPA)** – od 2006. pridružena te od 2014. i redovna članica, osnovane s ciljem podupiranja demokratskih principa i promoviranja većeg sudjelovanja roditelja i lokalne zajednice u odgoju i obrazovanju djece.

Od 2014. godine Udruga postaje i redovnom članicom **COFACE Families Europe** – mreže koja okuplja organizacije civilnog društva iz cijele Europe s ciljem zagovaranja prava obitelji, praćenja provedbe obiteljske i socijalne politike u državama članicama, te kreiranja preporuka na europskoj razini.

Sudjelovanjem u radnim tijelima te uključivanjem u razne inicijative Udruga nastoji utjecati na stvaranje povoljnijeg i poticajnog okruženja za djelovanje i razvoj organizacija civilnog društva u Hrvatskoj, ali i na međunarodnoj razini.

2.2. VIZIJA, MISIJA I VRIJEDNOSTI UDRUGE

VIZIJA

Republika Hrvatska je demokratsko društvo usmjereno na djecu - društvo koje djecu smatra svojim najdragocjenijim bogatstvom postavljajući njihovu dobrobit, razvoj i školovanje kao prioritet, a obnovu vrijednosti roditeljstva kao izvor mogućnosti za rješavanje sukoba između rada i brige o djeci, čineći sve da se roditeljska uloga cijeni i olakša.

MISIJA

Udruga roditelja „Korak po korak“ je organizacija civilnog društva koja podupire razvoj demokratskih odnosa u društvu kroz zaštitu, poštivanje i zalaganje za prava i interese djece i obitelji te jačanje glasa roditelja u kreiranju politika i odluka koje se tiču djece i obitelji.

VRIJEDNOSTI I PRINCIPI DJELOVANJA

Udruga roditelja „Korak po korak“ svoje djelovanje zasniva na radu za opće dobro u skladu s vrijednostima **odgovornosti, tolerancije, uvažavanja različitosti, nediskriminacije i jednakosti pristupa, promicanja dobrobiti i nenasilja.**

Pravedno i odgovorno društvo, za koje se zalažemo u svom djelovanju, moguće je jedino na osnovi poštivanja demokratskih i ljudskih prava. U svom radu zalagat ćemo se i za poticanje participacija djece i mladih u svim pitanjima koja se tiču njihovih prava, kao i participacije roditelja u svim pitanjima koja se tiču njihove djece i obitelji. To vidimo kao jedan od puteva ka inkluzivnom društvu - društvu osjetljivom za potrebe svih svojih građana, a osobito djece i njihovih roditelja.

Razvijat ćemo informiranje utemeljeno na znanstvenim spoznajama. Sudjelovat ćemo u kontinuiranom procesu učenja i promišljanja koncepta „roditeljstvo u najboljem interesu djeteta“ koji je u cijelom svijetu potakla UN-ova Konvencija o pravima djeteta (1989.).

Razvijat ćemo vještine zagovaranja i vođenja te stvarati prilike za sudjelovanje i doprinos svih zainteresiranih osoba.

2.3. OPIS ORGANIZACIJE

Udruga roditelja „Korak po korak“ je nevladina, neprofitna organizacija, koja djeluje na području Republike Hrvatske. Udruga ima Statut, Poslovnik o radu Upravnog odbora, Pravilnik o podružnicama, Pravilnik o radnim mjestima te Pravilnik o financijskom poslovanju kojima regulira svoj rad.

Prema Statutu Udruge tijela upravljanja su:

- Skupština
- Upravni odbor
- Izvršni direktor
- Tajnik

Skupština je najviše tijelo upravljanja Udruge, a sačinjavaju je svi redoviti članovi Udruge. Između dva zasjedanja Skupštine Udruhom upravlja Upravni odbor. Upravni odbor broji 7 članova koji između sebe biraju predsjednika i dopredsjednika Upravnog odbora. Upravni odbor provodi zaključke i odluke Skupštine, donosi pravilnike i druge podstatutarne akte Udruge te bira i razrješava Izvršnog direktora i Tajnika Udruge. Izvršni direktor i Tajnik Udruge osobe su ovlaštene su za zastupanje Udruge.

Izmjenama Statuta iz 2011. u potpunosti su razdvojena upravljačka i izvršna tijela Udruge, pri čemu zaposlenici Udruge i voditelji projekata ne mogu biti birani u Upravni odbor. Statut udruge izmijenjen je i usklađen s novim Zakonom o udrugama, te usvojen na sjednici Skupštine udruge 21.05.2015. Financijskom poslovanje Udruge usklađeno je sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te prati načela dobrog financijskog upravljanja i kontrola, javnosti i transparentnosti.

Članom Udruge može postati svaka fizička osoba koja prihvaća misiju, ciljeve i vrijednosti Udruge te koja kao roditelj ili profesionalnim angažmanom, ili na drugi prikladan način, želi pomagati i promicati interese i prava djece i njihovih obitelji. Članstvo u Udruzi može biti redovito, pridruženo i počasno. Redoviti članovi aktivno sudjeluju u radu Udruge. Redovito članstvo čine i sve osobe koje su zaposlene ili dugoročnije angažirane na nekom od projekata i programa Udruge, a žele se aktivno uključiti u rad Udruge. Redoviti članovi su članovi Skupštine i imaju pravo glasa. Pridruženi članovi su oni koji podržavaju ciljeve Udruge, ali ne sudjeluju aktivno u radu Udruge. Pridruženi članovi nisu članovi Skupštine i nemaju pravo glasa.

Izmjenama Statuta iz 2015. članovi Udruge ne plaćaju članarinu.

Aktivnosti Udruge usmjerene su prvenstveno prema roditeljima i djeci kao korisnicima usluga koje Udruga nudi.

3. ANALIZA OKRUŽENJA

3.1. TRENDVI U OKRUŽENJU

TRENDVI U OKRUŽENJU

Međunarodno okruženje

Činjenica da je Hrvatska članica Europske unije predstavlja i za Udrugu snažan poticaj u njezinim nastojanjima na promicanju i zaštiti prava djece i obitelji.

Europska unija ugradila je u svoje dokumente ljudsko dostojanstvo, slobodu, demokraciju, jednakost i vladavinu prava kao ključne vrijednosti, a **EU povelja o temeljnim pravima** jasna je i čvrsta izjava o pravima građana Unije. Povelja propisuje temeljna prava koja obvezuju institucije i tijela Europske unije, kao i nacionalne vlade kad primjenjuju EU zakon. Sve institucije EU - Komisija, Parlament i Vijeće - imaju ulogu u zaštiti ljudskih prava. Povelja je u skladu s Europskom konvencijom o ljudskim pravima (ECHR), koju su ratificirale sve zemlje članice. Trendove u području ljudskih prava identificira i analizira Agencija za temeljna prava (FRA).

2012. usvojen je **Strateški okvir za ljudska prava i demokraciju** sa ciljem da se politika poštivanja ljudskih prava u EU učini učinkovitijom i dosljednijom. Akcijski plan za ljudska prava i demokraciju (2015-2020) definira temelje za istinski kolektivni napor kako zemalja članica tako i institucija EU-a. Snažna predanost EU promicanju i zaštiti ljudskih prava nalazi se u samom središtu njenih odnosa s drugim zemljama i regijama, čime se nastoji pomoći u sprječavanju i rješavanju sukoba kao i ublažavanju siromaštva. Svi sporazumi o trgovini ili suradnji sa zemljama koje nisu članice EU uključuju klauzulu o ljudskim pravima koja propisuje da su ljudska prava u središtu odnosa s EU. EU je nametnula sankcije za kršenja ljudskih prava u velikom broju slučajeva.

EU agenda za prava djeteta ima za cilj ojačati punu opredijeljenost EU, izraženu u Lisabonskom ugovoru i EU povelji o temeljnim pravima, ka promicanju, zaštiti i ostvarivanju prava djeteta u svim relevantnim politikama i akcijama EU. Uključuje 11 konkretnih mjera kojima EU na učinkovit način doprinosi dječjoj dobrobiti i sigurnosti. Temelji se na nizu pripremnih aktivnosti koje vodi Komisija, uključujući široke javne konzultacije i savjetovanje s djecom. 9. mjera ove Agende odnosi se na potporu zemljama članicama i drugim dionicima u jačanju prevencije, osnaživanju i sudjelovanju djece kako bi najbolje iskoristila online tehnologiju i neutralizirala nasilničko ponašanje preko interneta, izloženost štetnim sadržajima i drugim rizicima, te je osobito zanimljiva za djelatnost Udruge (Safer Internet Programme 2012 work programme; 28 leading companies formed a new Coalition to make a better and safer internet for children; Communication COM(2012) 196 final, European Strategy for a Better Internet for Children, adopted 2 May 2012: In 2013, the DAPHNE III Programme included priorities on anti-bullying programmes including social networks and projects to empower children to use media in a safe way. In 2014, the DAPHNE strand of the Rights, Equality and Citizenship Programme prioritised projects that prevent and respond to bullying in school, residential care and detention settings).

Uz dokumente i akcije na razini Europske unije, tu je i Strategija Vijeća Europe za prava djeteta (2016-2021), donesena u ožujku 2016., koja je rezultat opsežnih konzultacija s državama članicama, civilnim društvom, pravobraniteljima za djecu, drugim međunarodnim organizacijama i djecom. Strategija polazi od brojnih rezultata koji su postignuti tijekom 10 godina provedbe programa „Gradimo Europu

za djecu i sa djecom“, uz istovremeni pregled glavnih izazova za ostavrenje dječjih prava u nadolazećim godinama. Ti izazovi su sljedeći::

1. Siromaštvo, nejednakost i isključenost
2. Nasilje
3. Pravosudni sustav po mjeri odraslih
4. Izazovi za obitelji i roditelje
5. Rasizam, govor mržnje i radikalizacija
6. Odrastanje u digitalnom svijetu
7. Migracija

Strategijom se utvrđuje 5 prioriternih područja djelovanja kako bi se odgovorilo na te izazove:

1. **Jednake mogućnosti za svu djecu:** jamčenje socijalnih prava djece kojima bi se osobito ciljalo dječje siromaštvo i socijalna isključenost, te suzbijanje diskriminacije s posebnom usmjerenošću na djecu s teškoćama u razvoju, djecu u svim oblicima alternativne skrbi, djecu u pokretu i koja su na neki način pogođena migracijom, djecu pripadnika manjina, romsku djecu, LGBT i interseksualnu djecu, kao i borbu protiv rodne diskriminacije.
2. **Sudjelovanje djece:** promicat će se prava djece na sudjelovanje, nastaviti naponi za dopiranje do djece i onih koji o njima brinu, te jačanje participacije u školama i putem škola
3. **Život bez nasilja za svu djecu:** promicat će se integrirani pristup zaštiti od nasilja, suzbijanje seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja, ukidanje tjelesnog kažnjavanja te zaštita djece od nasilja u različitim sredinama i oblicima.
4. **Pravosuđe prilagođeno djetetu – za svu djecu:** promicanje pravosuđa prilagođenog djeci, zaštita djece u kontekstu lišavanja slobode, te dječja prava u obitelji.
5. **Prava djeteta u digitalnom okružju:** sudjelovanje djece u digitalnom okružju, zaštita djece u digitalnom okružju, potpora za djecu u digitalnom okružju.

U određivanju strateških prioriteta Udruge roditelja „Korak po korak“ od značaja su nastavak članstva ili planiranje učlanjenja u neke međunarodne udruge:

Europska udruga roditelja (European Parents Association) trenutno je usmjerena ka odgovoru roditelja na izazove koje je postavila *Pariška deklaracija o unapređivanju aktivnog građanstva i općih vrijednosti slobode, tolerancije i nediskriminacije kroz obrazovanje*, koju su 2015. donijeli ministri obrazovanja zemalja članica. Europska Komisija je nedavno objavila preporuke o transformaciji škola, većim dijelom nudeći rješenje zemljama članicama oko ranog napuštanja škole, što je jedan od ciljeva EU2020. Nove preporuke bazirane su na uključenosti roditelja i sudjelovanju djece.

COFACE Families Europe provodi snažno zagovaranje prava obitelji, praćenje provedbe obiteljske i socijalne politike u državama članicama, te kreira preporuke za unaprjeđenja na europskoj razini. Osobit naglasak stavlja na praćenje održivih razvojnih ciljeva definiranih od Ujedinjenih naroda te na uspostavu ravnoteže između poslovnih obveza i obiteljskog života.

Za djelovanje Udruge u budućnosti bilo bi korisno učlanjenje u **Eurochild**, mrežu organizacija koje rade za i sa djecom, a financirana je od Europske Komisije. Usredotočena je na razmjenu informacija, praćenje i zagovaranje na europskoj razini oko širokog spektra pitanja prava djece, koja uključuju: siromaštvo i socijalnu isključenost, obrazovanje i skrb u ranom djetinjstvu, podršku obitelji, sudjelovanje djece i alternativnu skrb. Eurochild je također dio neformalnog grupiranja nevladinih organizacija unutar EU, poznatog kao Akcijska grupa za dječja prava (the Children's Rights Action Group – CRAG), koja pridonosi i prati sve relevantne EU inicijative.

Okruženje u Hrvatskoj

U siječnju 2016., nakon provedenih izbora, konstituirana je nova Vlada Domoljubne koalicije. Kakvu će politiku prema djeci voditi ostaje još uvijek nepoznanica, iako neki potezi izazivaju dosta nedoumica (uskraćivanje jasne i nedvosmislene podrške kurikularnoj reformi, ukidanje invalidnine djeci s Down sindromom.....). Hrvatska je do danas učinila značajne pomake u promicanju i zaštiti prava djece, i iznimno je važno da se taj trend nastavi. U svojoj Analizi stanja prava djece u 2014. istraživački tim UNICEF-a Hrvatska zaključuje i preporučuje (str.200):

„Na temelju iscrpne analize strategija i provedbe zacrtanih planova, rezultati ove studije pokazuju da se u Hrvatskoj u posljednjih nekoliko godina dogodio pozitivan pomak u području prava djece, i to na više razina: usvojeni su brojni zakoni, protokoli i strategije koje promiču dječja prava, pokrenute su inicijative, programi i projekti, od kojih dio već pokazuje konkretne rezultate, a ostvarena je i međunarodna suradnja. Djelovanje na različitim razinama (država, lokalna zajednica, udruge i drugo) osigurava pristup problemima iz različitih perspektiva, ali ujedno otežava sustavno vođenje evidencije, transparentnost i brzo otkrivanje propusta. Tijekom prikupljanja podataka za ovu analizu primijećeno je da statistički podaci i izvještaji nadležnih tijela često nisu ažurirani i/ili sustavno prikazani. U Hrvatskoj postoji niz ustanova i tijela koje se na različitim razinama bave dječjim pravima i premda često ostvaruju zavidne rezultate, njihova međusobna koordinacija, s naglaskom na razmjenu informacija i transparentnost djelovanja, upitna je. Stoga bi, prije svega, trebalo pojačati suradnju ustanova i udruga koje promiču prava djece i ostvaruju skrb za djecu i obitelj, te formirati sveobuhvatnu, transparentnu i lako dostupnu bazu podataka koja bi omogućila cjelovit uvid i kvalitetnije formiranje daljnjih strategija.“

Vlada RH donijela je 2014. novu **Nacionalnu strategiju za prava djece u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2020.g.** Polazeći od Strategije Vijeća Europe o pravima djeteta (2012. – 2015.) i EU Agende za prava djece, ova Strategija je usmjerena na četiri strateška cilja:

1. Unapređivanje sustava i osiguravanje usluga prilagođenih djeci u pet značajnih područja života djeteta odnosno u sustavu pravosuđa, sustavu zdravstva, sustavu socijalne skrbi, sustavu obrazovanja te u sportu, kulturi i drugim aktivnostima slobodnog vremena;
2. Eliminacija svih oblika nasilja nad djecom;
3. Osiguranje prava djece u ranjivim situacijama, i
4. Osiguranje aktivnog sudjelovanja djece.

Polazeći od ova 4 strateška cilja definirana su po svim područjima ukupno 85 operativna cilja i 251 mjera.

Ovdje treba istaknuti da je nova Strategija Vijeća Europe za prava djeteta (2016-2021) izdvojila kao posebno prioritetno područje prava djeteta u digitalnom okružju. U današnjem brzo mijenjajućem svijetu, informacijske i komunikacijske tehnologije snažno utječu na uživanje značajnog broja temeljnih dječjih prava. Digitalni svijet djeci nudi neograničene mogućnosti za učenje i povezivanje, kao i izazove koji uzrokuju realnu zabrinutost i koje države članice moraju rješavati zajednički i u skladu sa Strategijom Vijeća Europe o upravljanju internetom 2016-2021. U našoj Nacionalnoj strategiji elektronički mediji istaknuti su u ciljevima E.7. (Unaprijediti i osigurati odgojnu i razvojnu ulogu elektroničkih medija) i F.4. (Nasilje izvan obitelji i škole, u medijskom prostoru te elektroničko nasilje).

Svi međunarodni i nacionalni dokumenti ističu značenje suradnje s roditeljima i razvoj najrazličitijih oblika potpore roditeljima u obavljanju njihove složene uloge podizanja djeteta. Roditelji danas trebaju posebne informacije, potporu i vještine koje će im pomoći u vlastitom razvoju i u razvoju njihove djece. UN-ova konvencija o pravima djeteta (1989.g.), skrećući pažnju na djecu, dajući im prava kao pojedincima, redefinirala je ne samo njihov položaj u društvu već i odnos između roditelja i djece.

Pravne implikacije UN-ove Konvencije o pravima djeteta za roditeljstvo i novije spoznaje iz istraživanja i prakse o temeljnim elementima učinkovitog roditeljstva dovele su do pojma „pozitivnog roditeljstva“. Dobro, pozitivno roditeljstvo podrazumijeva roditeljstvo koje poštuje i podupire prava djeteta kako su sadržana u UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta, dakle to je ono roditeljstvo koje je u skladu s načelima nediskriminacije, primarnosti najboljeg interesa djeteta u svim djelovanjima koja se tiču djeteta, djetetovog prava na najveći mogući opstanak i razvoj, te poštivanja djetetovih stajališta. Ovakvo roditeljstvo naziva se i **roditeljstvom u najboljem interesu** djeteta koje je njegujuće, osnažujuće, koje daje strukturu i odaje priznanje djetetu. Takvo roditeljstvo osnažuje ne samo djecu nego unaprjeđuje kompetencije i samopouzdanje među onima koji su uključeni u roditeljstvo. Roditeljstvo je dio obiteljskog procesa, ono se mijenja kako sazrijevaju ljudi i njihov obiteljski život ali i kako društvo razvija svoja razmišljanja o roditeljstvu i obiteljskom životu. Drugim riječima, postoji snažna „socijalna“ komponenta roditeljstva jer, iako je ono privatna stvar, oblikuje se i pod utjecajem društvenog shvaćanja i očekivanja prikladnog roditeljskog ponašanja i, posljedično, kako država oblikuje i stvara javne politike. U tom dijelu vidimo prostor za djelovanje Udruge: kroz suradnju i partnerstvo s državnim institucijama utjecati na kreiranje javnih politika koje se tiču djece i obitelji.

Nekoliko je ključnih pretpostavki o roditeljstvu koje predstavljaju stajališta Vijeća Europe:

1. **Roditeljstvo je aktivnost koja treba potporu**, mora stoga biti prepoznato kao legitimna domenu javne politike. I ova činjenica otvara prostor za djelovanje Udruge u smislu prepoznavanja potreba roditelja i sudjelovanja u stvaranju potrebne strukture potpore.
2. **Ne postoji standardizirani oblik ispravnog roditeljstva**. Raznolikost života u suvremenim društvima je tolika da se ne mogu propisivati specifični recepti već samo opća načela za roditeljstvo. Odnos prema obiteljima Vijeća Europe je inkluzivan, načela će pružiti opći okvir za roditeljske aktivnosti dajući, s jedne strane, jasnu indiciju vrste ponašanja koje je općenito prikladno, ali, s druge strane, ostavljajući roditeljima dovoljno slobode u načinu na koji provode to ponašanje.
3. **Poboljšavanje uvjeta roditeljstva** tako da bi roditelji i djeca mogli uvidjeti svoja prava i ispunjavati svoje obveze, što znači pružanje potpore za provođenje stvarnih aktivnosti koje roditeljstvo uključuje. Vijeće Europe naglašava da su socijalni uvjeti roditeljstva ključni pri uviđanju prava i obveza.
4. **Roditeljstvo uključuje i roditelje i djecu**, stoga se bavi potrebama i pravima djece, kao i roditelja, očeva kao i majki, te počiva na pretpostavci da se uključene veze međusobno nadopunjavaju. Drugim riječima, pozitivno roditeljstvo donosi korist i djetetu i roditelju.

Naznačeni trendovi u okruženju kao i snažan potencijal Udruge, izgrađen tijekom 20 godina njezinog predanog i aktivnog djelovanja na području promocije i zaštite prava djeteta, okvir su za određivanje strateških pravaca djelovanja u sljedećem razdoblju.

3.2. SWOT ANALIZA

	SNAGE	SLABOSTI
UNUTARNJE OKRUŽENJE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ jedna smo od utjecajnijih udruga, poznata u javnosti, prepoznata od strane ključnih dionika ✓ iskustvo u pisanju, provedbi i administraciji EU projekata ✓ uključenost volontera u rad ✓ unaprijeđena kvaliteta rada (standardi kvalitete) ✓ <i>CAP program</i> postao je prepoznatljiv u obrazovnom sustavu i javnosti, verificiran je i provodi se u 4 varijante, na području cijele RH ✓ program <i>Mama je mama</i> postao je prepoznatljiv, te je inovativan i jedini program za maloljetne roditelje u RH ✓ osiguran je uredski prostor, zaposlene osobe, tehnička oprema te dodatni prostor za savjetovalište ✓ imamo web stranicu redovito ažuriranu i bogatu sadržajima ✓ imamo široku mrežu suradnika i partnerskih organizacija i institucija ✓ posjedujemo znanje i iskustvo ✓ udruga je povezana s međunarodnim udrugama (ICAP, ICOFACE, EPA) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nedostaju razrađeni planovi za fundraising i marketing ✓ nedostatna sredstva za širenje i razvoj aktivnosti ✓ povećani troškovi prostora i nedovoljna iskorištenost prostora ✓ nerazrađena komunikacijska strategija ✓ nerazrađena organizacijska strategija ✓ nedovoljno ulaganje u planiranje ✓ nedovoljno ulaganje u odnose među zaposlenicima
VANJSKO OKRUŽENJE	<ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Portal za maloljetne roditelje</i> – prilika za financiranje od strane poslovnog sektora ✓ dodatno iskoristiti mogućnosti web stranice (edukativni tekstovi, interaktivni sadržaji, društvene mreže, newsletter) ✓ mogućnosti suradnje s međunarodnim udrugama u zajedničkim akcijama i projektima ✓ COFACE i EPA – prilika za povećanje vidljivosti Udruge ✓ proaktivna komunikacija s medijima ✓ unaprijeđenje zagovaračkih aktivnosti na temelju iskustva i rezultata provedbe projekata ✓ doprinos udruge romskoj nacionalnoj manjini ✓ mogućnost pokretanja novih aktivnosti u novom prostoru Udruge ✓ povezivanje i veći angažman u radu s roditeljima, mogućnost sklapanja novih partnerstava (<i>GOOD inicijativa</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nedostatak sustavnog financiranja ✓ visoki administrativni zahtjevi vezani uz nacionalne i EU projekte ✓ nepovoljno političko okruženje za razvoj i podršku civilnom društvu ✓ smanjene mogućnosti financiranja od strane Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva ✓ smanjene mogućnosti sufinanciranja EU projekata od strane Ureda za udruge Vlade RH

3.3. ANALIZA DIONIKA

DIONICI

Korisnici

Djeca, mladi, roditelji, nastavnici, stručni suradnici u školama i vrtićima

Javni sektor

Vrtići, osnovne škole, srednje škole, centri za odgoj i obrazovanje s područja cijele Hrvatske

Dječji dom Zagreb, Klinika za dječje bolesti Zagreb

Centri za socijalnu skrb

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet

Studijski centar za socijalni rad

Državne institucije

MSPM, MZOS, AOO

Ured za udruge, Ured za ljudska prava i nacionalne manjine

Ured pravobraniteljice za djecu

Regionalna i lokalna samouprava

Županije, gradovi i općine

Vijeća za prevenciju lokalnih samouprava

Nevladine organizacije / Organizacije okupljene unutar mreža i inicijativa

Koordinacija udruga za djecu

GOOD inicijativa

Platforma 112

ICAP, EPA, ISPCAN, COFACE Families Europe, Eurochild

UNICEF

4. STRATEŠKI CILJEVI

STRATEŠKI CILJ 1. Zagovaranje i promicanje prava i interesa djece	
Specifični cilj	Aktivnosti
Reagiranje na probleme i situacije u društvu koje su od interesa za roditelje i djecu	<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu • Javna priopćenja i nastupi putem medija i web stranice Udruge • Suradnja s Pravobraniteljicom za djecu • Sudjelovanje na raznim sastancima, tribinama, okruglim stolovima • Sudjelovanje u radu raznih nacionalnih radnih tijela i inicijativa • Organizacija događanja (tribina, okruglih stolova i sl.)
Promicanje sustavnog pristupa prevenciji zlostavljanja djece	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija događanja (konferencija; tribine) o sustavnom pristupu prevenciji zlostavljanja djece • Suradnja s jedinicama lokalne samouprave • Sudjelovanje na raznim događanjima i skupovima – predstavljanje iskustava iz provedbe CAP programa • Javna priopćenja i nastupi putem medija i web stranice Udruge
Praćenje provedbe politika prema djeci i zagovaranje većeg ulaganja u sva područja koja se tiču dobrobiti djece i obitelji	<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu • Provedba istraživanja i zagovaračkih aktivnosti u sklopu projekta Organizacije koje brinu • Suradnja s jedinicama lokalne samouprave • Sudjelovanje u radu Vijeća za djecu • Suradnja s Pravobraniteljicom za djecu • Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu
Zagovaranje i promicanje pozitivnog roditeljstva	<ul style="list-style-type: none"> • Objavljivanje edukativnih tekstova za roditelje putem web stranice udruge i portala za maloljetne trudnice i roditelje • Nastupi u medijima i priopćenja • Izrada i distribucija edukativnih publikacija za roditelje • Sudjelovanje u radu GOOD inicijative
Umrežavanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini	<ul style="list-style-type: none"> • Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu • Sudjelovanje u radu GOOD inicijative • Suradnja, redovita komunikacija s partnerskim udrugama • Redovita komunikacija i suradnja s EPA-om i COFACE Families Europe • Komunikacija i povezivanje s Eurochildom • Povezivanje s udrugama iz regije
Sudjelovanje u međunarodnim i nacionalnim kampanjama koje promiču prava djece	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacija događanja (radionice; tribine) o zaštiti prava i interesa djece • Suradnja s EPA-om i COFACE Families Europe • Suradnja s jedinicama lokalne samouprave
Poticanje osjetljivosti poslovnog sektora za potrebe zaposlenih roditelja	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja i razmjena iskustava s COFACE Families Europe • Suradnja s drugim organizacijama, udrugama poslodavaca i sl. • Organizacija događanja o važnosti uspostave ravnoteže poslovnog i obiteljskog života

STRATEŠKI CILJ 2.**Aktivno uključivanje u kreiranje politika koje se tiču djece i obitelji**

Specifični cilj	Aktivnosti
Utvrđivanje i praćenje potreba djece i obitelji	<ul style="list-style-type: none">• Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu• Suradnja, redovita komunikacija s partnerskim udrugama• Sudjelovanje na raznim sastancima, tribinama, okruglim stolovima• Provedba istraživanja i zagovaračkih aktivnosti u sklopu projekta Organizacije koje brinu
Poticanje i podrška samoorganiziranju roditelja na lokalnoj razini	<ul style="list-style-type: none">• Objavljivanje edukativnih i informativnih materijala na web stranici Udruge• Aktivnosti u okviru projekata Škola otvorena roditeljima i Roditelji volonteri, edukacija i umrežavanje vijeća roditelja• Organizacija događanja o važnosti aktivnog uključivanja roditelja
Informiranje i savjetovanje roditelja	<ul style="list-style-type: none">• Objavljivanje edukativno-informativnih tekstova na web stranici udruge• Objavljivanje edukativno-informativnih tekstova na web portalu za maloljetne roditelje• Aktivnosti u okviru Savjetovališta MAMA JE MAMA• Priprema novih i distribucija postojećih brošura za samoobrazovanje roditelja
Suradnja s državnim i javnim institucijama i srodnim udrugama	<ul style="list-style-type: none">• Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu• Sudjelovanje u radu GOOD inicijative• Suradnja, redovita komunikacija s partnerskim udrugama• Sudjelovanje na raznim sastancima, tribinama, okruglim stolovima• Slanje redovitih obavijesti o aktivnostima ministarstvima i pravobraniteljici za djecu
Suradnja, razmjena iskustava i projekata s drugim udrugama u regiji i svijetu	<ul style="list-style-type: none">• Redovita komunikacija, suradnja, razmjena iskustava s ICAP-om• Redovita komunikacija i suradnja s EPA-om i pojedinim članicama, planiranje i razvoj projekata, sudjelovanje u radnim i upravljačkim tijelima• Redovita komunikacija i suradnja s COFACE Families Europe i pojedinim članicama, planiranje i razvoj projekata, sudjelovanje u radnim i upravljačkim tijelima• Povezivanje s udrugama iz regije (Slovenija, BiH, Srbija, Crna Gora)• Komunikacija i povezivanje s Eurochildom

STRATEŠKI CILJ 3.**Promicanje kvalitetnog, odgovornog i aktivnog roditeljstva**

Specifični cilj	Aktivnosti
Nastavak primjene i širenja CAP programa prevencije zlostavljanja djece u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama te centrima za odgoj i obrazovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacija stručnjaka za primjenu CAP programa • Provedba CAP programa • Širenje i podrška mreži • Organizacija događanja (tribina, okruglih stolova) – prijenos iskustava i dobre prakse
Educiranje roditelja za ulogu zastupnika djece i aktivno partnerstvo s obrazovnim institucijama	<ul style="list-style-type: none"> • Distribucija materijala izrađenih u sklopu projekta „Škola otvorena roditeljima“ i „Roditelji i škola zajedno“ • Objavljivanje edukativnih i informativnih materijala na web stranici Udruge • Provođenje istraživanja o radu vijeća roditelja • Suradnja, zajedničke aktivnosti s EPA-om
Poticanje odgovornog spolnog ponašanja mladih te pružanje pomoći i podrške maloljetnim trudnicama, majkama i njihovim obiteljima	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba aktivnosti u okviru Portala za maloljetne trudnice i roditelje • Provedba aktivnosti u okviru savjetovališta za maloljetne roditelje (savjetovanje, edukacija i sl.) • Provedba aktivnosti projekta Korak za mlade majke • Izrada i distribucija letaka i brošura • Organizacija događanja (tribina, okruglih stolova) – prijenos iskustava i dobre prakse
Razvoj i širenje socijalnih usluga za maloljetne roditelje, umrežavanje i poticanje međusektorske i međuresorne suradnje	<ul style="list-style-type: none"> • Suradnja s organizacijama i ustanovama socijalne skrbi • Organizacija događanja (tribina, okruglih stolova) – prijenos iskustava i dobre prakse • Pružanje mentorske podrške organizacijama koje pružaju socijalne usluge za maloljetne roditelje • Javna priopćenja i nastupi putem medija i web stranice Udruge

STRATEŠKI CILJ 4.**Osigurana samoodrživost organizacije sa snažnim kapacitetima i jasnom vizijom razvoja**

Specifični cilj	Aktivnosti
Povećanje organizacijskih kapaciteta Udruge	<ul style="list-style-type: none"> • Osigurati stabilnost financiranja zaposlenih osoba u Udruzi (6) i osigurati uvjete za zapošljavanje dodatne osobe • Unaprijediti standarde kvalitete rada • Izraditi komunikacijski strategiju i plan (komuniciranje putem newslettera prema članstvu i ključnim dionicima) • Unaprijediti planiranje rada ureda Udruge
Ostvarenje financijske održivosti Udruge	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada plana fund-raisinga • Prijavljivanje projekata na natječaje ministarstava i jedinica lokalne samouprave te Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva • Razvoj i prijavljivanje projekata na natječaje Europske komisije • Razvoj samofinancirajućih aktivnosti Udruge

5. PRAĆENJE PROVEDBE STRATEŠKOG PLANA

Provedba Strateškog plana pratit će se godišnjom analizom ostvarenja operativnih godišnjih planova i ostvarivanja unaprjeđenja ključnih organizacijskih komponenti. Godišnji izvještaj o realiziranim aktivnostima i postignutim rezultatima objavljivati će se na web stranici Udruge nakon što isti bude prezentiran i usvojen od strane Skupštine Udruge. Tijek provedbe planova pratiti će Upravni odbor udruge na redovnim sjednicama tijekom godine. Proces praćenja odvijat će se kvartalno na sastancima Upravnog odbora te će obuhvatiti programski i organizacijski aspekt. Pratit će se napredak na upravljačkoj razini, napredak na operativnoj razini, detektirat će se slabosti i predlagati mjere za poboljšanje.

6. FINACIJSKA STRATEGIJA

U dosadašnjem razdoblju projekti i programi Udruge financirani su najvećim dijelom od strane Ministarstava i Vladinih ureda (MSPM, MZOŠ, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina VRH), te jedinica lokalne i regionalne samouprave (gradova i županija).

CAP program prevencije zlostavljanja djece provodi se na području cijele Hrvatske, te se sredstva za provedbu aktivnosti osiguravaju dijelom na natjecajima lokalnih i regionalnih samouprava. Također, važan izvor financiranja je vlastita djelatnost, kroz organizaciju seminara za edukaciju CAP pomagača, ali i izravno naručivanje CAP programa od strane škola. Samofinanciranje i dalje predstavlja važan izvor prihoda udruge, doprinosi financijskoj stabilnosti te će se nastojati zadržati i razvijati i u idućem razdoblju.

Udruga je kroz proteklo razdoblje u tri navrata bila korisnica trogodišnje *Institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju* od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. U razdoblju 2006-2008 koristila je potporu u iznosu 50.000 kn godišnje, a u razdoblju 2010-2012 potporu u iznosu do 160.000 kn, te od 2014-2016 potporu od do 350.000 kn godišnje. Zbog nestabilnosti u financiranju projekata i kasnog raspisivanja natječaja za tekuću godinu, osiguravanje institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju prepoznato je kao važno i u idućem razdoblju.

Projekti i programi udruge velikim se dijelom financiraju kroz natječaje državnih i lokalnih tijela, a takva ovisnost o proračunskim sredstvima predstavlja nedostatak i nepovoljno se odražava na programsku i financijsku održivost. Projekti i programi Udruge u 2015. po prvi puta financirani su najvećim dijelom od strane inozemnih vlada i međunarodnih organizacija i to Europske unije, kroz programe EIDHR, IPA te ESF.

Financiranje projekata od strane Europske unije prepoznato je kao najvažniji izvor financiranja rada i u idućem razdoblju.

Tijekom 2016. Udruga je prijavila 2 projekta na natječaje Europske unije u okviru DAPHNE programa (REC Programme) i to projekt Happy Home u iznosu od 742.225,91 eura te projekt We All Make The Difference u iznosu 472.056,81 eura. Projekt DEMOS (Democratically Educated Members Of Society) prijavljen je na natječaj u sklopu programa Europa za građane u iznosu 149.772,00 eur.

Do kraja 2016. godine očekuju se rezultati natječaja te je planirano kontinuirano prijavljivanje i na druge natječaje u okviru DAPHNE programa i Europskog socijalnog fonda.